

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/48/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213061
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3817213061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletého F. Y., nar. X.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa K. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom V. W., t. č. bytom K. 54, K., H. republika, otec neuvedený, maloletý t. č. umiestnený F. domov - Združenie Detský Smiech, Mníchova Lehota o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza o splnenie podmienok osvojiteľnosti takto

rozhodol:

I. U r č u j e s a, že maloletý F. Y., narodený X.februára XXXX, ktorého narodenie je zapísané v knihe narodení Matričného úradu A., vo zväzku XX ročník XXXX na strane XX pod poradovým číslom XX, ktorého matkou je podľa rodného listu K. Y., narodená XX.marca XXXX, otec neuvedený je o s v o j i t e ľ n ý .

II. P o z b a v u j e matku K. Y., narodenú XX.marca 1992 výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému F. Y., narodenému X.februára XXXX.

III. Za poručníka maloletého u s t a n o v u j e V. W. s tým, že nebol zistený žiaden majetok maloletého a poručníkovi sa u k l a d á dvakrát do roka a to vždy do konca kalendárneho polroka, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, predkladať súdu správu o maloletom a správu o nakladaní s jeho majetkom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza podal dňa 17.októbra 2017 návrh na konanie o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého F. Y., nar. X.X.XXXX, ktorý bol v čase podania návrhu umiestnený v Detskom domove - Združenie Detský Smiech, V. Lehota z dôvodu splnených podmienok osvojiteľnosti a na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností matky maloletého s odôvodnením, že maloletý sa narodil K. Y. ako slobodnej a otcovstvo nebolo k maloletému určené. Matka po narodení maloletého mala záujem o podpísanie privolenia na osvojenie dieťaťa, pretože nemala vytvorené podmienky na poskytovanie starostlivosti o dieťa, avšak svoje rozhodnutie za pomoci úradu zmenila, lebo úrad jej sprostredkoval bývanie v Krízovom stredisku Bošany, kde bývala od 17.2.2014 do 25.2.2014. Po tomto období opakovane matka maloletého menila výchovné prostredie a nedokázala si nájsť stabilné rodinné prostredie. Bývala v rôznych zariadeniach a u známych a nemala dostatok finančných prostriedkov. Nedokázala maloletému zabezpečiť riadnu starostlivosť a svojim konaním ohrozovala zdravý psychický a fyzický vývin dieťaťa.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 0PPOm 7/2015 zo dňa 16.10.2015 nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého maloletého dočasne zveril do starostlivosti Detského domova - Združenie Detský Smiech, Mníchova Lehota. Matka ani po tomto umiestnení nedokázala maloletému zabezpečiť vhodné podmienky a súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 14P 71/2015 zo dňa 8.3.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.4.2016 bola nariadená nad maloletým ústavná starostlivosť, ktorá je realizovaná v Detskom domove - Združenie Detský Smiech, Mníchova Lehota. Matka bola povinná prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima.

Maloletý bol dňa 16.10.2015 umiestnený v profesionálnej rodine detského domova. Matka výživné naposledy uhradila 13.4.2017 a maloletého navštívila dňa 14.2.2017 a 14.4.2017 sa zaujímal o dieťa telefonicky. Od uvedeného obdobia sa o maloletého žiadnym spôsobom nezaujímal a nekontaktovala. Detský domov oznámil splnenie podmienok osvojiteľnosti zo dňa 14.10.2017, na základe ktorého podal úrad práce tento návrh.

Maloletý spĺňa podmienky osvojiteľnosti podľa § 102 ods.1 písm. a/ Zákona o rodine.

2. Súdu sa nepodarilo doručiť návrh matke na adresu posledného trvalého bydliska Mesto Prievidza, kde má hlásený pobyt od 28.10.2015, preto prvostupňový súd návrh zverejnil na úradnú tabuľu a web stránku dňa 26.3.2018.

3. Súd určil termín pojednávania na 3.mája 2018, na ktorý sa matka nedostavila, doručenie vykázané mala z adresy v H. K., predvolanie prevzala dňa 9.4.2018, svoju neúčasť neospravedlnil a nežiadal súd o odročenie pojednávania.

4. Súd pojednával bez prítomnosti matky maloletého dieťaťa.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámil listinné dôkazy - spis Okresného súdu Prievidza č. k. 12P 12/2018, 9P 18/2018, OPPOm 7/2015, 14P 71/2015, 9P 54/2017, podnet č.l. 1-2, oznámenie Detského domova č.l. 3, návrh č.l. 11-12, NO č.l. 13 - 15, uznesenie OS Prievidza NO č.l. 31 - 33, rodný list dieťaťa č.l. 37, uznesenie OS Prievidza č. k. 12P/ 12/2018 - NO č.l. 38 -41, zverejnenie návrhu č.l. 43, oznámenie OO PZ SR Prievidza č.l. 51 a zistil tento skutkový stav:

6. Z výsluchu navrhovateľa, úradu práce súd zistil, že maloletý bol súdnym rozhodnutím v marci 2018 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením J.. K., kde sa aktuálne dieťa nachádza. Návrh na konanie o splnenie podmienok osvojiteľnosti a zbavenie rodičovských práv a povinností matky maloletého podal úrad práce z dôvodu, že sa matka nezaujímal o dieťa viac ako 6 mesiacov, teda bola splnená podmienka podať takýto návrh. Naposledy sa matka kontaktovala s maloletým 14.2.2017 z podnetu úradu práce. Na základe tohto podnetu sa matka dostavila do detského domova a doniesla dieťaťu darček. Zaplatila 13.4.2017 výživné vo výške 341,84 eur a posledný kontakt s maloletým bol 14.4.2017. Matka sa stále nachádza v H. rZ. a podľa jej informácie by tam mala aj pracovať. Má tri deti, z toho jedno dieťa je osvojené v Bratislave, teraz matka porodila ďalšie dieťa a jedno je v náhradnej starostlivosti u starých rodičov.

Navrhla ustanoviť pre maloletú za poručníka Mesto Prievidza za predpokladu, že maloletý nemá žiaden majetok.

7. Uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 9P 54/2017 zo dňa 6.decembra 2017 bolo začaté konanie bez návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd menil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 14P 71/2015 zo dňa 8.3.2016 tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým F., nar. X.X.XXXX sa bude odo dňa 1.1.2018 realizovať v zariadení Detského centra so sídlom K. B. XXX, T.. Matka bola povinná platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré bola povinná poukazovať vopred vždy do 10-teho dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca na účet tohto zariadenia.

8. Okresný súd Prievidza neodkladným opatrením zo dňa 21.marca 2018 sp. zn. 12P 12/2018 nariadil Detskému centru so sídlom K. B. XXX, T., aby odovzdal maloletého F. Y. dočasne do náhradnej starostlivosti navrhovateľke Ing. D. K., nar. XX.X.XXXX, bytom H., L. W. XXXX, ktorej oprávnením a povinnosťou bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok bude mať iba v bežných veciach. Nariadil výkon tohto rozhodnutia. Ďalej uložil navrhovateľke, aby do 30-tich dní od doručenia tohto uznesenia podala návrh na začatie konania o zverenie maloletého dieťaťa do jej pestúnskej starostlivosti alebo návrh na začatie o osvojenie maloletého. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Toto rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 21.3.2018.

9. Súd vykonal šetrenie pobytu matky maloletého a zistil, že jej posledné trvalé bydlisko je registrované podľa lustrácie v registri obyvateľov V. W. od XX.XX.XXXX. Matka nie je vo väzbe ani vo výkone trestu. Podľa oznámenia úradu práce nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Mesto Prievidza potvrdilo trvalý pobyt od 28.10.2015 na adrese Mesto Prievidza. ORPZ SR Prievidza súdu oznámilo, že matka sa zdržuje ako bezprístrešná osoba v Prievidzi v lokalitách, kde sa nachádzajú bezprístrešné osoby, ale sa ju nepodarilo zastihnúť pri šetrení na žiadnej známej adrese. Podľa zistení Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, matka mala vyplatené úrazové dávky ešte v roku 2009 a bola poberateľkou sirotského dôchodku od 8.6.2008 do mesiaca augusta 2011.

10. Podľa rodného listu maloletý je zapísaný v knihe narodení Matričného úradu A., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX a dátum narodenia je vyznačený X.X.XXXX s miestom A., otec neuvedený a matka K. Y., nar. XX.X.XXXX, Bratislava, ide o slovenskú občianku.

11. Úrad práce oznámil súdu, že sa dňa 29.3.2018 kontaktoval s matkou maloletého, ktorá uviedla, že v súčasnosti býva v Českej republike, uviedla adresu L.a č. XX, K., kde nebude problém s doručovaním pošty. Podľa ďalšieho zistenia ORPZ SR Prievidza pobyt menovanej nie je známy, podľa vyjadrenia jej brata N. by sa mala zdržiavať v S. na nezistenej adrese. Jej rodičia zomreli.

12. V registri spisov súd zistil, že J.. D. K. podala dňa 10.4.2018 návrh na Okresný súd Prievidza do pestúnskej starostlivosti.

Ďalej súd zistil, že uznesením Okresného súdu Prievidza dňa 24.apríla 2018 sp. zn. 9P 18/2018 bola prenesená príslušnosť súdu vo veci konať a rozhodovať na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, ktorému spis bude po právoplatnosti uznesenia odstúpený na ďalšie konanie.

13. Podľa § 102 ods.1 písm. a/ Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a/ počas najmenej šiestich mesiacov neprejavoval skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

14. Uvedené citované ustanovenie upravuje prípady, kedy na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného dieťaťa, ktorí sú síce zákonnými zástupcami dieťaťa, ale napriek tomu Zákon o rodine nevyžaduje ich súhlas a to z dôvodov uvedených v § 102 ods.1 písm. a/, to znamená, že počas najmenej šiestich mesiacov rodičia neprejavili záujem o dieťa, to znamená, že ho nenavštevovali a neplnili si dobrovoľne vyživovaciu povinnosť.

15. Z vykonaného dokazovania súdu vyplynulo, že maloletý bol neodkladným opatrením dňa 16.10.2015 sp. zn. 0PPOm 7/2015 umiestnený do Detského domova Smiech, Mníchova Lehota a ani po tomto období matka nedokázala zabezpečiť prostredie na fyzický a psychický vývin dieťaťa a v tom štádiu i súhlasila s ústavnou starostlivosťou. Ďalším neodkladným opatrením Okresný súd Prievidza dňa 6.decembra 2017 bez návrhu nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým od 1.1.2018 v zariadení Detské centrum so sídlom K. Sidora 134, Ružomberok, zároveň určil matke vyživovaciu povinnosť, ktorú si splnila platbou podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka dňa 13.4.2017, kedy uhradila sumu 341,84 eur. Naposledy súd rozhodol neodkladným opatrením sp. zn. 12P 12/2018 zo dňa 21.marca 2018, kedy nariadil Detskému domovu v Ružomberku, aby odovzdal maloletého do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke IN. a zároveň uložil navrhovateľke, aby podala návrh na zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti alebo návrh o konaní o osvojenie maloletého.

Takýto návrh podala J.ňa 10.4.2018 a žiadala návrhom zveriť jej maloletého do pestúnskej starostlivosti a určiť matke povinnosť platiť na výživu maloletého mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka, matka mala naposledy kontakt s dieťaťom 14.4.2017 a odvtedy ubehla 6-mesačná lehota, kedy matka nemala záujem o maloletého a preto navrhovateľ správne podal návrh v októbri 2017 na konanie o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa. Matka predvolanie prevzala, pojednávania sa nezúčastnila, svoju neúčasť neospravedlnila a nežiadala súd o odročenie pojednávania, preto súd pojednával bez jej prítomnosti a matka sa sama pripravila o osobnú účasť na

pojednávani, kde mohla podávať návrhy, vyjadrovať sa k návrhu, mohla predniesť svoje stanovisko k tomuto návrhu a neurobila tak. V konaní bola nečinná.

Nielen z výsluchu navrhovateľa, kolízneho opatrovníka, ale aj listinných dôkazov bolo preukázané, že matka sa nezaujímalá o dieťa šesť mesiacov, preto boli splnené zákonné podmienky na vydanie meritórneho rozhodnutia, ktorým súd rozhodol, že boli splnené podmienky osvojiteľnosti maloletého.

16. Podľa § 38 ods.4 cit. zákona, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti, najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností, napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

17. Najzávažnejším zásahom do rodičovských práv a povinností je rozhodnutie súdu o pozbavení rodiča ich výkonu. Ani toto nemôže smerovať všeobecne voči deťom určitého rodiča i potenciálnym, ale viaže sa na výkon rodičovských práv a povinností ku konkrétnemu dieťaťu. Dôvody, pre ktoré je možné pristúpiť k tak vážnemu zásahu, zákon vymedzuje taxatívne do niekoľkých skupín, predovšetkým, že rodič svoje rodičovské práva a povinnosti zneužíva alebo zanedbáva. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka zanedbáva maloleté dieťa, o maloletého sa nezaujímalá, posledný kontakt s maloletým bol v apríli 2017 na základe podnetu kolízneho opatrovníka, pričom matka bola upozornená i na to, aby dieťa navštevovala a o dieťa sa zaujímalá aj vtedy, keď má dieťa sviatok. To bolo poslednýkrát, kedy matka dieťa navštívila a viac sa o dieťa nezaujímalá, preto súd pozbavil matku rodičovských práv a povinností.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).